

Osnova

I. Obecná a teoretická část

1. Význam judikatury v kontinentálním právu 1
2. Systém precedentního práva v tradici common law 12
3. Precedens v common law a na evropském kontinentu:
srovnání a rozdíly 25

II. Dílčí studie pro jednotlivé země a nadnárodní systémy

1. Role judikatury v ČR 35
2. Judikatura komunitárních soudů 60
3. Judikatura Evropského soudu pro lidská práva 78
4. Judikatura Světové obchodní organizace 97

III. Používání judikatury v procesu autoritativní aplikace práva

1. Argumentace judikaturou soudem a advokátem 113
2. Publikace judikatury 134
3. Současnost a perspektivy právní informatiky
ve vztahu k judikatuře 143
4. Právní informační systémy pro práci s judikaturou 151

IV. Specifika práce s judikaturou v různých právních odvětvích

1. Judikatura v občanském právu 171
2. Judikatura v obchodním právu 177
3. Judikatura v trestním právu 186
4. Judikatura ve správním právu 200
5. Judikatura v ústavním právu 214

Obsah

Předmluva.....	iii
Biografie autorů.....	v
Osnova.....	viii
Obsah.....	ix
Citovaná judikatura.....	xiii
Seznam užitých zkratek.....	xix
Úvod.....	xxi

ČÁST I. Obecná a teoretická část

Kapitola I.1. Význam judikatury v kontinentálním právu.....	1
I.1.1. Historie soudcovského práva v kontinentální Evropě.....	1
I.1.2. Expanze soudcovského práva ve 20. století.....	14
I.1.3. Současné pokusy popsat význam kontinentálního precedentu.....	6
I.1.4. Kontinentální přístup k otázce závaznosti kontinentální judikatury.....	10
Kapitola I.2. Systém precedentního práva v tradici common law.....	12
I.2.1. Terminologie a úvodní poznámky.....	12
I.2.2. Historický vývoj systému common law.....	14
I.2.3. Nástin fungování precedentního práva v systému common law: Závazné a přesvědčivé precedenty.....	15
I.2.3.1. Rozsudky jakých soudů jsou závazné?.....	17
A. Odvolací versus prvoinstanční soudy.....	17
B. Závazné precedenty.....	17
C. Nezávazný precedent.....	18
I.2.3.2. Jaká část soudcovského rozhodnutí?.....	19
I.2.4. Vztah a vzájemné působení common law a zákonů.....	22
Kapitola I.3. Precedens v common law a na evropském kontinentu: srovnání a rozdíly.....	25
I.3.1. Odlišné chápání otázky závaznosti.....	26
I.3.2. Odlišná perspektiva nazírání práva v obou kulturách.....	27
I.3.3. Právní jistota byla v obou právních kulturách tradičně dosahována jiným způsobem.....	28
I.3.4. Odlišné funkce nejvyšších soudů: prospektivní rozhodování nejvyšších soudů common law a retrospektivní rozhodování nejvyšších soudů kontinentálních.....	30
I.3.4.1. Angloamerický model.....	31
I.3.4.2. Kontinentální modely.....	33
I.3.5. Shrnutí podaných argumentů.....	34

ČÁST II. Dílčí studie pro jednotlivé země a nadnárodní systémy

Kapitola II.1. Role judikatury v ČR	35
II.1.1. Druhy závaznosti soudního rozhodnutí v českém právu	35
II.1.1.1. Obecná závaznost výroku nálezů Ústavního soudu, kterým je zrušen právní předpis (obecná derogační norma)	35
II.1.1.2. Závaznost soudního rozhodnutí v individuální kauze	36
A. Závaznost jako vlastnost právní moci rozhodnutí	36
B. Závaznost kasačního rozhodnutí pro další řízení v téže věci	37
II.1.1.3. Precedentní závaznost	39
II.1.1.4. Závaznost judikatury Ústavního soudu ČR	40
II.1.2. Normativní význam judikatury vyšších soudů v českém právním řádu	40
II.1.3. Faktory ospravedlňující nahrazení starého právního náзору právním názorem novým (změna judikatury)	43
II.1.4. Forma změny a otázky dopadů změny judikatury na v minulosti sebehlá jednání	47
II.1.5. Stanoviska Nejvyššího soudu	49
II.1.6. Prospektivní (precedentní) a retrospektivní judikování Nejvyššího soudu	51
II.1.7. Ústavní soud a omezování prospektivní funkce civilního dovolání	54
II.1.8. Prospektivní (precedentní) a retrospektivní judikování Nejvyššího správního soudu	58
Kapitola II.2. Judikatura komunitárních soudů	60
II.2.1. Rozsudek Soudního dvora	62
II.2.2. Stanovisko generálního advokáta	69
II.2.3. Proč číst judikaturu Soudního dvora?	72
Kapitola II.3. Judikatura Evropského soudu pro lidská práva	78
II.3.1. Rozhodnutí Evropského soudu	79
II.3.2. Relevance rozhodnutí ESLP pro vnitrostátní rozhodovací činnost	82
II.3.3. Česká teorie a praxe použití judikatury Evropského soudu	89
II.3.3.1. Rovina teoretická	89
II.3.3.2. Rovina praktická	91
Kapitola II.4. Judikatura Světové obchodní organizace	97
II.4.1. Orgán pro řešení sporů a náplň jeho činnosti	98
II.4.2. Funkce a výstupy Orgánu pro řešení sporů	99
II.4.3. Proč a čím je judikatura Orgánu pro řešení sporů významná?	102
II.4.3.1. Působení judikatury DSB v rámci systému WTO	102
II.4.3.2. Působení judikatury DSB v právních řádech smluvních stran	105

ČÁST III. Používání judikatury v procesu autoritativní aplikace práva

Kapitola III.1. Argumentace judikaturou soudem a advokátem	113
III.1.1. Citace rozhodnutí	113
III.1.2. Argumentace nepublikovanou judikaturou	117
III.1.3. Neurčitá a vágní citace judikatury	119
III.1.4. Právní věty judikátů a jejich interpretace	119
III.1.5. Citace rozhodnutí komunitárních soudů	121
III.1.6. Zvláštnosti argumentace komunitárním právem	125
III.1.7. Má soudce povinnost vyhledat sám aktivně judikaturu? Role advokáta v průběhu procesu	127
III.1.8. Aktivita procesních stran v autoritativním a autoritářském právním diskursu	131
Kapitola III.2. Publikace judikatury	134
III.2.1. Publikace judikatury na území České republiky	134
III.2.2. Publikace judikatury vrcholnými českými soudy po roce 1989	135
III.2.3. Dostupnost rozhodnutí jiných soudů	137
III.2.4. Nutnost co nejširší dostupnosti judikatury a otázka její anonymizace	138
III.2.5. Knižní versus elektronická publikace	139
III.2.6. Zahraniční pohled na českou praxi oficiálních sbírek rozhodnutí	140
III.2.7. Editace publikované judikatury	141
Kapitola III.3. Současnost a perspektivy právní informatiky ve vztahu k judikatuře	143
III.3.1. Právo jako informační systém	143
III.3.2. Několik poznámek k metodě práce s právními informacemi	145
III.3.3. Informační zdroje	146
III.3.4. Výběr informačního zdroje a perspektivy využití výpočetní techniky	147
Kapitola III.4. Právní informační systémy pro práci s judikaturou	151
III.4.1. Základní klasifikace právních informačních systémů	151
III.4.2. Volně dostupné systémy pro práci s judikaturou a co od nich očekávat	152
III.4.3. Oficiální publikace judikatury Ústavního soudu ČR	154
III.4.4. Oficiální publikace judikatury Nejvyššího soudu ČR	157
III.4.5. Oficiální zveřejňování judikatury Nejvyššího správního soudu ČR	158
III.4.6. CURIA - Judikatura Evropského soudu prvního stupně, Evropského soudního dvora a Evropského soudu pro veřejnou službu	159
III.4.7. Aplikace Case Law systému EurLex	162

III.4.8. HUDOC - Judikatura Evropského soudu pro lidská práva.....	165
III.4.9. JURIFAST - syntetická databáze judikatury národních soudů států ES	167
III.4.10. SALVIA - neoficiální vyhledávací systém pro judikaturu Nejvyššího soudu ČR a Ústavního soudu ČR.....	169

Část IV. Specifika práce s judikaturou v různých právních odvětvích

Kapitola IV.1. Judikatura v občanském právu	171
Kapitola IV.2. Judikatura v obchodním právu	177
Kapitola IV.3. Judikatura v trestním právu	186
IV.3.1. Význam judikatury v trestním právu a její základní vymezení	186
IV.3.2. Obsah Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.....	189
IV.3.3. Příklady významných judikátů, popř. rozhodnutí typických pro určité období vývoje právního řádu České republiky uveřejněných ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek.....	192
IV.3.4. Judikatura Ústavního soudu České republiky	197
Kapitola IV.4. Judikatura ve správním právu	200
IV.4.1. Fáze vývoje judikatury	200
IV.4.2. Specifika správní judikatury po 1. 1. 2003	202
A. Částečné navázání na judikaturu vrchních a krajských soudů a na judikaturu prvorepublikovou	202
B. Systém publikace	202
C. Postavení Nejvyššího správního soudu	204
D. Propracovaný systém zajištění vnitřní rozhodovací jednoty NSS.....	205
E. Vymezování se ve vztahu k Ústavnímu soudu, Nejvyššímu soudu a dalším soudům	207
F. Relativně vstřícný vztah k mezinárodním zdrojům práva	209
IV.4.3. Oblasti rozhodovací činnosti	210
IV.4.4. Shrnutí	213
Kapitola IV.5. Judikatura v ústavním právu	214
IV.5.1. Úvodní poznámky	214
IV.5.2. Orgány výkonné moci	215
IV.5.3. Účinky res judicata nálezů ÚS.....	216
IV.5.4. Účinek precedentní (erga omnes)	218
IV.5.4.1. Rozsah, ve kterém je ÚS vázán vlastními rozhodnutími	218
IV.5.4.2. Závaznost jednotlivých nálezů ÚS pro obecné soudy při řešení obdobných věcí.....	221
IV.5.4.3. Závazná část odůvodnění	224
IV.5.5. Závěr	225